

Magical Melodies

ลำเนียบ

Magical Melodies

ห้องถิ่นในนิเวศร่วมสมัย

นานมาแล้วที่ผมไม่ได้ยินงานเพลงไทย (Thai Traditional Music) ที่นำมาเรียบเรียงใหม่สำหรับเครื่องดนตรีสากล

ไม่ใช่ว่าผมดัดจริตฟังเพลงไทยแบบดั้งเดิมไม่เป็นหรอก เพียงแต่ผมอยากเห็นก้าวอย่างใหม่ๆ ของเส้นทางดนตรีสายนี้ นับจากเดิมที่เราเคยมีชุมชนร้องบวรเพลงไทย บ้านนั้นบ้านนี้ ซึ่งแต่ละบ้านต่างมีอัตลักษณ์และนำเสนอสำเนียงท้องถิ่นของตนเอง ทว่า แม้กระทั่งการเทียบเสียงก็ยังไม่เท่ากันเลย

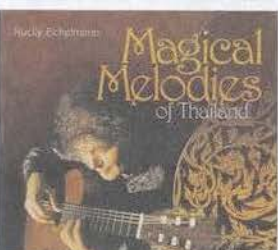
ด้วยการจัดสร้าง 'มาตรฐาน' ของดนตรีตะวันตก นับจากยุคก่อนรุ่งเรืองของภาคพื้นดินมา สเกลเสียงต่างๆ มีการปรับจนให้ได้ระดับเดียวกัน ซึ่งต่อมาพบว่ามันสอดคล้องกับหลักฟิสิกส์ของเสียง ดังที่หลายท่านทราบดีว่า เสียง A หรือเสียงลา ตรงกับย่านความถี่ 440 เฮิรตซ์ (ซึ่งอาจจะต่ำหรือสูงกว่านี้เพียงเล็กน้อย) ดังนั้น เครื่องดนตรีสากลทั้งหลาย จึงมีการปรับเสียงให้ตรงกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว การนำเพลงไทยมาถ่ายทอดผ่านเครื่องดนตรีสากล ด้านหนึ่งจึงอาจลดทอนสำเนียงท้องถิ่นลง เพราะมันไม่ใช่ดนตรีไทยไม่เท่ากันดนตรีสากลเสียงเดียว แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็ถือเป็นการวิวัฒนาการไปเอง

วงการเพลงที่ไม่พึ่งคัลเลอร์ไปเสียทีผ่านมา มีความพยายามในการนำเพลงไทยแต่เก่าก่อนมาถ่ายทอดผ่านเครื่องดนตรีสากลเป็นระยะๆ มีทั้งที่ดีบ้างและไม่ดีบ้าง แต่ล่าสุดที่ผ่านมาก็ไม่ควรวาดหวัง เห็นจะเป็นอัลบั้ม Magical Melodies

of Thailand โดย อัคคี โอเคิลมานันท์ นักกีตาร์คลาสสิกชาวเยอรมันที่พำนักอยู่ในประเทศไทยมายาวนานถึง 3 ทศวรรษ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นความบังเอิญหรือเจตนาของนักดนตรีท่านนี้ ที่หยิบเอาเพลงไทยที่เคยเป็นเหตุพิพาทขึ้นในคดียื่นขอ

พวงเราทุกคน มาจัดการบรรเลงถ่ายทอดใหม่ให้เราได้ฟังกัน ในช่วงเวลาที่บ้านเมืองกำลังอยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรงเช่นนี้

ผมฟังอัลบั้มนี้ครั้งแรกแล้วรู้สึก ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมา สลับกับการติดตามข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง ต้องยอมรับว่าพลาสมาของเสียงดนตรีมีเหลือเกินว่า ถึงขั้นที่คนเฝ้าผิวซีดโดยไม่รู้ตัวเหมือนกัน

สำหรับนักฟังรุ่นใหญ่ทั้งหลาย น่าจะคุ้นเคยกับเพลง กัมก้า กัมก้า ที่บรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิกของ อัคคี มาบ้าง ด้วยความรักหลงใหลใน เสียงแห่งอุษาคเนย์ในที่สุดวันหนึ่ง อัคคี ก็ตัดสินใจหยิบเพลงไทยดั้งเดิมมาเรียบเรียงใหม่ ให้มีมิติของความร่วมสมัยสำหรับการบรรเลงเดี่ยวกีตาร์โดยเฉพาะ

อัคคี เริ่มอัลบั้มด้วยเพลง 'สรวเสริญพระบารมี' รววกับเป็นเพลงสักการะ ตัวแทนแห่ง 'ราชสำนัก' จากนั้นย้อนไปสู่

'พม่ากลองยาว' ที่อิงสเกลโมโนเวิร์ล ลักษณะของทำนองอิงกับแพทเทิร์น call and response ที่เป็นเสมือนภาษาสนทนาโต้ตอบกับ เขาเล่นเบสผ่านเสียงฮาร์ดด้วยสายเคเบิลกีตาร์เพื่อให้ได้ฟีลถึงแบบกลอง ถือเป็นเทคนิคการบรรเลงแบบเรียบง่ายแต่เหนือชั้น

'Ayuthaya Fantasy' น่าจะเป็นเพลงที่มีทำนองหลายๆ ทำนองซ้อนอยู่ในเพลงเดียวกัน กับภาคฮาร์โมนีที่พิถีพิถันเป็นพิเศษ จากนั้นอัคคีก็พาคนฟังเดินทางย้อนเวลาไปกับ 'คำขวัญกบกล้วย' ที่มีลีลาสนุกสนาน อิงกลิ่นอายคันทรีนิดๆ ก่อนจะดิ่งลึกลงสู่รศติกาลในเพลง 'น้ำตาแสงใต้' เพลงเก่าที่ครูสุภา อารัมภีร์ ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเพลงเขมรไทรโยค และลาวครวญ

ตามด้วยการเก็บเกี่ยวสำเนียงท้องถิ่นจากท้องทุ่งอีสาน ริมฝั่งโขง กับ 'สายป่องน้ำ' ที่วางบนคอร์ดดีไมเนอร์ (สเกลเอฟเพนตากโทนิค) กับไอเดียในการพัฒนาแต่ละประเภทย่อยอย่างน่าติดตาม ตามด้วยบทละครใบ้ข้ามทุ่ง ในหัวขบวนการนี้ต่อเนื่องกัน

จากอีสาน อัคคี เดินทางขึ้นเหนือไปกับ 'สองแม่ปิง' เพลงพื้นบ้านล้านนา ที่ครั้งหนึ่ง จรัส มโนพิรุณ เคยถ่ายทอดไว้ก่อนจะได้ด้วยการเพิ่มโทนของระนาดในอัลบั้มให้เข้มข้น ด้วย 'และขมิ้นฯ'

ลาวดวงเดือน เป็นเพลงไทยสำเนียงลาวที่ฟังได้ไม่รู้เบื่อ สำหรับเวอร์ชันกีตาร์คลาสสิกของอัคคีในครั้งนี้ พองะปองอึงถึงความเร้าอกหักใจในจิตวิญญาณท้องถิ่นได้

อย่างละม้ายละมุน แต่ในเวลาเดียวกัน ก็ยังไม่วายใจ 'สำเนียงสากล' เอาไว้ให้ประสานกลมกลืนกันอย่างน่าฟัง

ในช่วงท้ายของอัลบั้มมีเพลง 'สาวไหม' เป็นทำนองท้องถิ่นที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ การเกษตร และงานหัตถกรรม ตามด้วยเพลงท่อนเดียวอย่าง 'เดือนเพ็ญ' ที่เรียบเรียงอย่างงดงาม ก่อนปิดท้ายด้วย 'สาวกะทาบไม้' และ 'เขมรไทรโยค' ถือเป็นมาสเตอร์พีซในครั้งนี้

ไม่เพียงมีมิติการบรรเลงกีตาร์ที่ถ่ายทอดได้ถึงจิตวิญญาณไทยในมิติของความร่วมสมัย อัลบั้มนี้ยังมีคุณภาพเสียงชั้นเลิศจากการบันทึกที่ห้องอัด Karma สตูดิโอใหม่เยี่ยมย่านบางเส่ย พัทยา ซึ่งปัจจุบันให้บริการศิลปินระดับโลกแล้วหลายรายด้วยกัน

ไม่ต้องแปลกใจหากคุณจะรู้สึกว่าการเรียงกีตาร์คลาสสิกในอัลบั้มนี้ มีความเป็นธรรมชาติ ฟังสบาย ไร้พิษหุ ไม่เลวร้ายหรือดูขัดแย้งไปจากเสียงกีตาร์ที่ควรจะเป็น ซึ่งปกติการบันทึกเสียงกีตาร์คลาสสิกโดยนัก 'ชาวฟรีด้อม โอเวอร์โทน' ได้อย่างนี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก

คุณค่าที่พิเศษสุดกว่านั้น ยังอยู่ตรงข้อเขียนผ่านปลายปากกาของ อาเน็ท นาคคง นักวิชาการดนตรีไทย นักมานุษยวิทยาคนตรี และหนังสือทรงคุณค่า ที่มีเนื้อหาอ่านสนุกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพลงต่างๆ ที่คัดสรรมา เพื่อให้ได้อ่านกับก่อนจะซึมซับเสียงเพลงให้เหวazeยิ่งขึ้น

นี่คือผลงานที่น่าฟังมากที่สุดชุดหนึ่งในระยะนี้ครับ ■